

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-08-

(66)-D8(E)-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Aplinkos ministerija teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. birželio 29 d. išvadoje Nr. NV-1912 pateiktas pastabas pakoreguotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 500 „Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas darbo tvarka su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe suderintas. Ji pateikė pastabą, kad neaišku, kokie asmenys turėtų sudaryti Nutarimo projekto 1 punkte išdėstytoje 13^{1.2} papunktyje nurodytą priešgaisrinę komandą ir kokie galėtų būti laikomi gaisro gesinimo darbus atlikti išmokytais jos nariais, t. y. neaišku, ar šioje nuostatoje minima viena iš 24.1 papunktyje nurodytų valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos, saugomų teritorijų direkčių suformuotų priešgaisrinių komandų, ar kita priešgaisrinė komanda. Ši pastaba taikytina ir 26.1 papunkčiui. Aplinkos ministerijos nuomone, netikslinga Nutarimo projektą pildyti reikalavimais valstybės įmonei Valstybinei miškų urėdijai (toliau – VĮ VMU), saugomų teritorijų direkčiai sudaryti priešgaisrines komandas. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 5 str. nustatyta, kad VĮ VMU Lietuvos miškuose, nesvarbu, kokia yra jų nuosavybės forma, įgyvendina bendrą valstybinę miško priešgaisrinės apsaugos sistemą. VĮ VMU direktoriaus įsakymu patvirtinti reikalavimai įgyvendinti bendrą valstybinę miško priešgaisrinės apsaugos sistemą. Šiuo metu yra 3 miškų priešgaisrinių komandų tipai (pagrindinės, mobilios ir rezervinės). Kiekviename šalies regione komandos formuojamos atsižvelgiant į miškų plotą, gaisringumo tipą ir pan. Kokios institucijos komanda dalyvaus Miško priešgaisrinės apsaugos taisyklių 13^{1.2} ar 26.1 papunkčiuose nustatytais aplinkybėmis, nesvarbu, būtina, kad komandą sudarytų 4 nariai ir vadovas. Šiuose papunkčiuose nurodyti priešgaisrinės komandos sudėties reikalavimai dalyvaujant padidėjusios gaisrų rizikos aplinkybėmis nenustatant priešgaisrinės komandos pavaldumo reikalavimų, t. y. priešgaisrinės komandos gali būti bet kurių priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemą sudarančių priešgaisrinės gelbėjimo pajėgų dalimi.

Sprendžiama problema

Vykdam mokslinius eksperimentinius gamtotvarkos darbus Švedijoje, Suomijoje ir Latvijoje, kaip gamtotvarkos priemonė taikomas kontroliuojamas miško paklotės deginimas. Šis deginimas vykdomas laikantis nustatytų saugumo technologinių reikalavimų, teritorijoje, kurioje jis vykdomas, turint ugnies gesinimo priemonių, užtikrinant, kad ugnis neišplistų į gretimas teritorijas. Šiuo metu nenumatyta galimybė atliekant mokslinį eksperimentą tirti kontroliuojamo miško paklotės deginimo poveikį miško ekosistemos, medynų struktūrai, sveikatingumui ir atsikūrimui, atskiroms augalų ir gyvūnų bendrijoms, miško paklotės deginimo kaip gamtotvarkos priemonės panaudojimo.

Nutarimas nesuderintas su nuo 2021-07-01 įsigaliojusiomis Miškų įstatymo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nuostatomis.

Kai kariniuose poligonuose, kurie ribojasi su miško žeme, vykdoma karinė veikla, kyla didelis miško gaisrų pavojus. Įpareigojimas įgyvendinti profilaktines miško priešgaisrines priemones nustatytas tik miško valdytojams.

Statistinė informacija apie miško gaisrus (miško gaisrų skaičių, išdegusį plotą, vietą, priežastį, nuostolius) labai svarbi planuojant ir vykdant miškų priešgaisrinę apsaugą. Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2018 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. DĮ-128 „Dėl Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2017 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. DĮ-295 „Dėl Oficialiosios statistikos 2018 metų darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitus Oficialiosios statistikos 2018 metų darbų programą, patvirtintą Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2017 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. DĮ-295 „Dėl Oficialiosios statistikos 2018 metų darbų programos patvirtinimo“, Statistikos departamentui miško gaisrų metinės ataskaitos teikti nereikia, todėl būtina užtikrinti duomenų rinkimo tęstinumą. Įgyvendindama 2006 m. lapkričio 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1737/2006, nustatančio išsamias Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2152/2003 dėl miškų ir aplinkos sąveikos monitoringo Bendrijoje įgyvendinimo taisykles (OL 2006 L 334/1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1737/2006), 9 ir 10 straipsnius, Lietuvos Respublika privalo pateikti Europos Komisijai (toliau – EK) statistinę informaciją apie miško gaisrus. Iki šiol Aplinkos ministerija teikdavo EK metines ataskaitas apie miško gaisrus darbo tvarka VĮ VMU (iki 2018 m. – Generalinei miškų urėdijai) pateikus reikalingą statistinę informaciją.

Sprendimo priemonės

Priėmus Nutarimo projektą, bus sudaryta galimybė vykdant mokslinius eksperimentinius gamtotvarkos darbus atlikti kontroliuojamą miško paklotės deginimą.

Priėmus Nutarimo projektą, bus suderintos nuostatos su Miškų įstatymo Nr. I-671 1, 2, 5, 6, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymu Nr. XIII-3198, kuriame nustatyta, kad nuo 2021 m. liepos 1 d. vietoje valstybinių miškų pareigūnų instituto atsiranda valstybinių miškų apsaugos pareigūno institutas.

Priėmus Nutarimo projektą, bus suderintos nuostatos su Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 20, 27, 30, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymu Nr. XIII-3199, kuriame nustatyta, kad valstybinė saugomų teritorijų kontrolė yra sudedamoji aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės dalis. Šią kontrolę pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai vadovaudamiesi Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymu.

Priėmus Nutarimo projektą, bus privaloma įgyvendinti profilaktines miško priešgaisrinės apsaugos priemones karinio poligono teritorijoje ne miško žemėje, kai šalia esanti miško žemė nėra poligono teritorijoje.

Nutarimo projekto reikia norint nustatyti teisinį pagrindą valdytojams, patikėjimo ar panaudos teise valdantiems valstybinės reikšmės miškus, rinkti ir nustatyta tvarka teikti informaciją apie miško gaisrus, kad būtų žinoma apie Lietuvos miškuose kilusių gaisrų plotus, kilimo priežastis, gaisrų rūšis ir nuostolius.

Nauda

Priėmus Nutarimo projektą, bus sudaryta galimybė atlikti mokslinius eksperimentinius darbus ir įvertinti kontroliuojamo miško paklotės deginimo, kaip gamtotvarkos priemonės gerai miško buveinių, kurioms būdinga ugnies pažaida, būklei palaikyti, panaudojimo galimybes, poveikį išsaugant ir palaikant būdingą augaliją, medyno struktūrą, sveikatingumą, užtikrinant natūralų medyno atsikūrimą, išsaugant retas ir nykstančias tokių buveinių rūšis.

Priėmus Nutarimo projektą, bus įgyvendintos Reglamento (EB) Nr. 1737/2006 nuostatos. Kiekvienais metais informacija apie Lietuvoje kilusius miško gaisrus bus teikiama Europos Komisijai. Dėl ekstremalių oro sąlygų – ilgų sausrų ir karščio bangų – miškų gaisrai intensyvėja ir vis sunkiau juos gesinti, tad Europos Sąjunga glaudžiai bendradarbiauja su valstybėmis narėmis miško priešgaisrinės prevencijos srityje, skleidžia geriausios praktikos pavyzdžius visoje Europos Sąjungoje. Statistinė informacija apie miško gaisrus reikalinga įgyvendinant prevencinę priešgaisrinę miško apsaugos veiklą – tai leis geriau apsaugoti miškus nuo gaisrų.

Įgyvendinimo kaštai

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projekte sąvokos neįtvirtinamos.

Nutarimo projektas neprieštarauja Vyriausybės programos nuostatoms.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Pritarus Nutarimo projektui, priimti naujų ar keisti galiojančių teisės aktų nereikės.

Nutarimo projektas per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinę sistemą (Nr. 22-4918) derintas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, VĮ VMU, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija.

Į Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos pastabas atsižvelgta. Į Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos pastabas atsižvelgta iš dalies. Aplinkos ministerijai darbo tvarka (el. paštu) pateikus Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijai išsamesnį paaiškinimą dėl šių institucijų pastabų, į kurias neatsižvelgta, institucijos sutiko su Aplinkos ministerijos argumentais. Į Teisingumo ministerijos techninio pobūdžio pastabas atsižvelgta. VĮ VMU pastabų nepateikė.

Teisingumo ministerija, atsižvelgdama į tai, kad Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės) patvirtintos vadovaujantis Priešgaisrinės saugos įstatymo 5 straipsnio 4 punktu, kuriame nustatyta, kad Vyriausybė rengia ir teikia Seimui svarstyti *priešgaisrinę saugą* reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, priima *priešgaisrinės saugos* užtikrinimui būtinus teisės aktus, pasiūlė įvertinti, ar nebūtų tikslinga vartoti ne *priešgaisrinės apsaugos*, o *priešgaisrinės saugos* sąvoką ir atitinkamai tikslinti Taisyklės ir jas patvirtinantį Vyriausybės nutarimą. Kadangi Miškų įstatyme vartojama sąvoka *priešgaisrinė apsauga*, kol nebus pakeistas Miškų įstatymas, Taisyklėse siūlome sąvokos nekeisti. Šis pasiūlymas su Teisingumo ministerija suderintas darbo tvarka.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės (vadovas – Nerijus Kupstaitis, tel. 8 686 16 804, el. p. nerijus.kupstaitis@am.lt) vyriausioji specialistė Svetlana Repšienė, 8 620 22 365, el. p. svetlana.repsiene@am.lt

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

S. Repšienė, tel. 8 620 22 365, el. p. svetlana.repsiene@am.lt